

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/12/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200682
Dátum vydania rozhodnutia: 16.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200682.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária, Pajštúnska 5, Bratislava, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušnir, advokát a konateľ, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0121/99/2015 zo dňa 30.03.2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/96/2015-29 zo dňa 18.11.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/96/2015-29 zo dňa 18.11.2015 potvrdzuje.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.
Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 18.11.2015, č. k. 2S/96/2015-29, postupom podľa ust. § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a postupu žalovaného č. SK/0121/99/2015 zo dňa 30.03.2015. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredného inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj č. P/0192/01/2014 zo dňa 12.01.2015, ktorým bola uložená žalobcovi pokuta vo výške 1 500,- eur pre porušenie zákazu nekalých obchodných praktík, nakoľko žalobca nedodrжал úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi a všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti, čím konal v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej

službe, keď napriek tomu, že evidoval pohľadávku voči B., listiny vyzývajúce k úhrade dlhu posielal L. J., čím porušil § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 7 ods. 2 písm. a), písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“ alebo „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

V odôvodnení rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalovaný správne zohľadnil charakter poskytovanej služby, úroveň odbornej starostlivosti požadovanej v tejto oblasti, ako aj úroveň informovanosti, vedomosti a obozretnosti priemerného spotrebiteľa cieľovej skupiny, ktorej boli ponúkané služby adresované.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že obchodná praktika je spojená výlučne s výrobkom a nie aj so službou, keďže z aplikovaného § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva možnosť použitia obchodných praktík aj na oblasť služieb a je z neho tiež zrejmá vôľa zákonodarcu pri preberaní Smernice (ES) č. 2005/29, ale aj cieľov, ktoré táto smernica sleduje. Je zrejmé, že aj súd je povolaný interpretovať právnu normu v čo najväčšej možnej miere vo svetle znenia a účelu smernice, aby dosiahol sledovaný cieľ, ktorým je nepochybne ochrana spotrebiteľov, a to nielen pri výrobkoch, ale aj pri službách.

K námietke žalobcu, že L., ktorý dal podnet na kontrolu, nemožno považovať za spotrebiteľa, prvostupňový súd poukázal na čl. 2 písm. a) Smernice (ES) č. 2005/29/ES, v zmysle ktorého sa za spotrebiteľa považuje akákoľvek fyzická osoba, ktorá v rámci obchodných praktík, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely spadajúce mimo rámca jej obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo profesijnej činnosti.

Krajský súd ďalej uviedol, že žalobca v súvislosti s vymáhaním pohľadávky od L. J. nekonal v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti a narušil ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k predmetnej službe tým, že vymáhal pohľadávku od nesprávnej osoby a bez právneho dôvodu. Dlh ako taký síce existuje, ale vo vzťahu k L. J. ide o neexistujúci dlh.

Postúpením pohľadávky sa žalobca ako postupník stal veriteľom namiesto postupcu (pôvodného veriteľa). V zmysle § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka prešlo s postúpenou pohľadávkou na žalobcu aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na bod 8.2. písm. i) Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka medzi žalobcom a pôvodným veriteľom dňa 04.12.2013, v zmysle ktorého „postupník výslovne potvrdzuje, že mal primeranú príležitosť vykonať svoje vlastné šetrenie ohľadom všetkých súm, ktoré sú dlhované z pohľadávok a všetkých ostatných záležitostí potrebných alebo žiaducich pre ocenenie pohľadávok, vrátane všetkých a/alebo akýchkoľvek súvisiacich ustanovení klientskych zmlúv s poukazom najmä na spotrebiteľské zmluvy.“

Z citovaného bodu Zmluvy o postúpení pohľadávok vyplýva, že žalobca jej podpisom potvrdil, že mal primeranú príležitosť preveriť si pohľadávky a všetky informácie s tým súvisiace, teda aj ich výšku a údaje o dlžníkoch. Z administratívneho spisu mal prvostupňový súd za preukázané, že k omylu v osobe dlžníka došlo pri vyplňaní údajov na Zmluve č. 4734175, teda pochybil pôvodný veriteľ, avšak postúpením pohľadávky prešla táto pohľadávka na žalobcu tak, ako bola uvedená v dokumentoch odovzdaných pôvodným veriteľom. Žalobca sa mal vo vlastnom záujme oboznámiť s históriou pohľadávky aj s ohľadom na bod 8.3 Zmluvy o postúpení pohľadávok, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že „postupca nezodpovedá postupníkovi za to, že sa postupník nestal namiesto postupcu veriteľom pohľadávok s dohodnutým obsahom, a to najmä pre prípad, že sa po dni účinnosti preukáže, že niektorá z pohľadávok od počiatku neexistovala...“.

Odvolať sa na nesprávne vyplnenie údajov a ich spárovanie pôvodným veriteľom je vzhľadom na cesiu v rozpore s princípom odbornej starostlivosti, ktorá sa pri tak zložitej problematike, akou je oblasť finančných a úverových vzťahov, vyžaduje predovšetkým s ohľadom na to, že vymáhanie dlhu od nesprávnej osoby môže podstatným spôsobom narušiť jeho ekonomické správanie. L. J., ktorý bol v

minulosti klientom Všeobecnej úverovej banky, a. s., mohol byť v dôsledku zaslanej výzvy uvedený do omylu o existencii pohľadávky, čo ho mohlo pohnúť k tomu, aby dlh, ktorý vo vzťahu k nemu neexistoval, uhradil. Takýmto druhom výziev, v ktorých veriteľ s poukazom na závažnosť situácie upozorňuje na výrazný nárast dlhu v prípade jeho nezaplatenia, je spotrebiteľ vystavený tlaku, ktorému môže podľahnúť a uskutočniť obchodnú transakciu, ktorú by inak neurobil.

Podľa názoru krajského súdu je zaslanie takejto výzvy, upozorňujúcej na pristúpenie k vymáhaniu neexistujúcej pohľadávky vo vzťahu k L. J., v rozpore s odbornou starostlivosťou a požiadavkou dobrej viery. Ústavný súd ČR v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 342/09 konštatoval, že východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to predovšetkým s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a so zreteľom na možnosť stanovovať si zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv.

Absenciu odbornej starostlivosti žalobcu krajský súd videl v tom, že žalobca si nepreveril správnosť pohľadávky. Už v čase, keď mal pohľadávku v mandátnej správe, si mohol všimnúť, že výzvu zo dňa 11.04.2011 zaslal na adresu L. J. z O., pričom na výpise z pôžičkovej karty Quatro bol uvedený B. J., N. X, Z..

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave k záveru, že žalobu je potrebné podľa § 250j ods. 1 OSP zamietnuť, nakoľko napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a námietky žalobcu neodôvodňovali jeho zrušenie.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a v konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal, rovnako ani žalovanému, ktorý podľa ustálenej judikatúry nemá v takomto prípade právo na náhradu trov konania.

II.

Odvolanie žalobcu, vyjadrenie žalovaného

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v ktorom uviedol, že má za to, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil. Žalobca sa nestotožnil s názorom prvostupňového súdu v tom smere, že odoslaním predmetnej výzvy L. J. došlo zo strany žalobcu k nekalej obchodnej praktike, za ktorú mal byť sankcionovaný uložením pokuty vo výške 1 500,- eur.

V súlade so zákonnou úpravou bolo podľa jeho názoru nevyhnutné posudzovať obe zákonné podmienky kumulatívne, to znamená, že bez kumulatívneho splnenia oboch podmienok nie je možné posúdiť obchodnú praktiku ako nekálú. Zdôraznil, že údaje na základe ktorých bola predmetná výzva generovaná a následne zaslaná sťažovateľovi L. J. sú spracovávané na základe importačného dokumentu poskytnutého postupcom pri postúpení pohľadávky výlučne v elektronickej forme. V danom prípade importačný dokument bol postupcom označený jedinečným názvom a údaje z neho boli importované do informačného systému žalobcu. Žalobca v správnom konaní podrobne vysvetlil žalovanému spôsob a priebeh importácie predmetných údajov.

Žalobca v súlade s postupom dohodnutým v zmluve o postúpení pohľadávok údaje z importačného dokumentu importoval do svojho informačného systému, pričom nemal dôvod pochybovať o ich správnosti. Preto sa nestotožnil s názorom súdu, že zanedbal odbornú starostlivosť, nakoľko pri spracovávaní osobných údajov konal v dobrej viere, že tieto sú korektné.

Žalobca ďalej poukázal na to, že k vyššie uvedenému omylu došlo v dôsledku toho, že B. J. pri vyplňaní údajov na zmluve uviedol nesprávne údaje, v dôsledku čoho došlo k nekorektnému spárovaní mena a rodného čísla v systéme postupcu, nakoľko boli obe tieto osoby aj B. J. aj L. J. klientom postupcu, a teda obe osoby boli evidované v jeho systéme. Do dnešného dňa nie je zrejmé, ako sa B. J. dostal k

osobným údajom L. J., a teda či tento svojou nedbanlivosťou vo vzťahu k ochrane svojich osobných údajov nezavinil, že žalobca mu zaslal predmetný list. Na tomto mieste žalobca uviedol, že sa nejedná o žiadne fiktívne alebo inak vymyslené údaje.

V druhom rade pri posudzovaní podstatného porušenia, resp. schopnosti narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa bolo podľa žalobcu nevyhnutné toto posudzovať individuálne s prihliadnutím k všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu. Je evidentné, že L. J. si bol plne vedomý toho, že nemá záväzok voči postupcovi, čoho dôkazom je aj skutočnosť, že podal podnet na Slovenskú obchodnú inšpekciu. Vzhľadom k uvedenému bolo podľa názoru žalobcu zrejmé, že konanie žalobcu nenarušilo ani nebolo schopné podstatne narušiť ekonomické správanie L. J., ktorý záväzok neuhradil, ale práve naopak, od začiatku ho rozporoval. Žalobca mal za to, že k ohrozeniu ekonomického správania sa spotrebiteľa nemohlo dôjsť.

Žalobca ďalej uviedol, že pre naplnenie skutkovej podstaty nekalej obchodnej praktiky sa vyžaduje, aby takéto konanie bolo spôsobilé spotrebiteľa pohnúť k tomu, aby urobil o obchodnej transakcii rozhodnutie, ktoré by inak neurobil. Je nesporné, že pre naplnenie skutkovej podstaty nekalej obchodnej praktiky sa nevyžaduje, aby toto konanie reálne narušilo ekonomické správanie spotrebiteľa, ale postačuje schopnosť narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa, avšak v súlade s § 7 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa musí byť schopnosť narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa podstatná, a teda nie akákoľvek, k čomu podľa názoru žalobcu nedošlo.

Vzhľadom ku skutkovému stavu sa žalobca nestotožnil s názorom Slovenskej obchodnej inšpekcie v tom smere, že došlo zo strany žalobcu k porušeniu § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa ohľadne porušenia zákazu používania nekalej obchodnej praktiky. Ďalej poukázal na to, že konanie žalobcu nemožno považovať za atakujúce alebo obťažujúce konanie, pričom akonáhle žalobca zistil, že sa jedná o nesprávnu osobu dlžníka, uskutočnil všetky úkony smerujúce k tomu, aby predišiel ďalšiemu kontaktovaniu spotrebiteľa v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie preskúmal a následne ho zmenil, tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, resp., že zruší rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu, ktoré prvostupňovému súdu doručil dňa 09.02.2016, uviedol, že vo veci on, ako aj krajský súd rozhodovali na základe úplne a správne zisteného skutkového stavu, ktorý bol správne právne posúdený a podľa jeho názoru podanie odvolania nie je dôvodné.

Žalovaný zotrval na tom, že žalobca sa dopustil nekalej obchodnej praktiky v zmysle ust. § 7 ods. 1 v nadväznosti na ust. § 7 ods. 2 písm. a), písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko nedodrжал úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi a všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti a mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe.

K vyjadreniu žalobcu, ktorý viackrát poukázal na to, že údaje z importačného dokumentu importoval do svojho informačného systému v súlade s postupom dohodnutým v Zmluve o postúpení pohľadávok a nemal dôvod pochybovať o ich správnosti, žalovaný uviedol, že z konania žalobcu však možno usudzovať, že žalobca spoliehajúc sa na správnosť postúpených pohľadávok bez toho, aby si ich opodstatnenosť riadne preveril, ľahkovážne pristúpil k vymáhaniu dlhu, čo v zásade podľa názoru žalovaného nemožno považovať za nezanedbanie odbornej starostlivosti.

V súlade so zachovaním požiadavky odbornej starostlivosti je opodstatnené hovoriť, že žalobca by sa v prípade cesie ako postupník mal zaujímať o celú históriu postúpených pohľadávok a mal by si zadovážiť všetky potrebné podklady pred pristúpením k vymáhaniu konkrétnej pohľadávky a v neposlednom rade

si preveriť pravdivosť informácií. Odborná starostlivosť predpokladá činnosť, v tomto prípade žalobcu, zameranú na spoľahlivé zistenie aktuálneho skutkového stavu, preto je absolútne v rozpore s týmto princípom odvolávať sa na nesprávnosť importovania a spárovania údajov klientov postupcu. Žalovaný opakovane poukázal na obsah Zmluvy o postúpení pohľadávok, bod 8.2 písm. i), kde žalobca ako postupník výslovne potvrdil, že mal primeranú príležitosť vykonať svoje vlastné šetrenie ohľadom všetkých súm, ktoré sú mu dlhované z pohľadávok a všetkých ostatných záležitostí potrebných alebo žiaducich pre ocenenie pohľadávok, vrátane všetkých akýchkoľvek súvisiacich ustanovení klientskych zmlúv s poukazom najmä na spotrebiteľské právo.

Žalobca ako postupník s postúpenou pohľadávkou získal všetky práva s ňou spojené, vrátane práv požadovať po postupcovi predloženie listín preukazujúcich výšku, ako aj právny základ postúpenej pohľadávky. S prihliadnutím na vyššie citovaný bod 8.2 písm. i) predmetnej zmluvy, ako aj na skutočnosť vyplývajúcu z inšpekčného záznamu zo dňa 11.04.2014 mal žalobca postupovať obozretnejšie a obstarat' požadované podklady tvoriace právny základ vymáhanej pohľadávky. Žalobca sa mal vo vlastnom záujme oboznámiť s históriou pohľadávky aj s ohľadom na bod 8.3 Zmluvy o postúpení pohľadávok.

Podľa názoru žalovaného nedostatok odbornej starostlivosti žalobcu možno vidieť aj v tom, že vymáhanie dlhu od nesprávneho dlžníka, a to ešte v čase, keď mal predmetnú pohľadávkú v mandátnej správe, mohol zistiť napr. tak, že list zo dňa 11.04.2011, ktorým požadoval uhradiť dlh vzniknutý na kreditnej karte zasielal na korešpondenčnú adresu L. J., pričom vo výpise z pôžičkovej karty Quatro zaslaným spoločne s vyššie uvedeným listom bol uvedený menom, priezviskom a adresou skutočný dlžník B. J..

K tvrdeniu žalobcu, že k omylu v osobe dlžníka došlo v dôsledku nesprávneho vyplňania údajov na zmluve č. 4734175, keď B. J. v nej uviedol namiesto svojho rodného čísla, rodné číslo L. J., žalovaný uviedol, že ostatné údaje B. J. ako adresa trvalého bydliska sú v predloženej zmluve uvedené správne. Žalovaný mal za to, že žalobca v snahe vyhnúť sa dôsledkom protiprávneho konania, ktorého sa preukázateľne dopustil, prenáša svoju zodpovednosť na svojho klienta, pričom práve pôvodný veriteľ mal v zmysle odbornej starostlivosti požadovať preukázanie osobných údajov formou občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti, aby sa predišlo prípadnému vymáhaniu dlhu od nesprávneho dlžníka.

Žalovaný nesúhlasil a nestotožnil sa s námietkou žalobcu, že nebola splnená požiadavka možnosti podstatného narušenia ekonomického správania spotrebiteľa vo vzťahu k produktu.

Z ust. § 7 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa totiž vyplýva, že pre posúdenie nekalosti konania nie je potrebné dospieť k záveru, že posudzované konanie správanie spotrebiteľa skutočne narušilo, postačuje, ak obchodná praktika mohla mať vplyv na spotrebiteľa, teda postačuje riziko vplyvu narušenia ekonomického správania spotrebiteľa vo vzťahu k produktu.

Žalovaný bol názoru, že táto možnosť vznikla s prihliadnutím na skutočnosť, že spotrebiteľ pod nátlakom zaslanej výzvy zo strany žalobcu a zároveň navodením predstavy o existencii dlhu a možného súdneho alebo exekučného konania mohol pristúpiť k zaplateniu vymáhanej sumy, čím by následne prišlo k jeho majetkovej ujme.

Podľa názoru žalovaného bolo nepochybné, že konanie žalobcu vykazovalo schopnosť podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa, nakoľko v dôsledku výzvy žalobcu mohol L. J. pristúpiť k okamžitej úhrade dlhu, ktorého de facto nebol dlžníkom a ktorý v celkovej výške 1 883,66 eura nie je možné považovať za zanedbateľný. Žalobca nemôže zasielať výzvy na plnenie bez riadneho overenia ich oprávnenosti a spoliehať sa len na to, že nesprávny dlžník, od ktorého neoprávnene dlh vymáha, k úhrade dlhu nepristúpi.

Na základe vyššie uvedených skutočností podľa žalovaného názoru napadnuté rozhodnutie je zákonné, a

preto navrhol, aby Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

III.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk podľa ust. § 156 ods. 1, ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/96/2015-29 zo dňa 18.11.2015, ktorým tento zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti hore označeného rozhodnutia žalovaného, ktorým rozhodoval o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Bratislave pre Bratislavský kraj č. P/0192/01/2014 zo dňa 12.01.2015. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bola uložená žalobcovi pokuta vo výške 1 500,- eur pre porušenie zákazu nekalých obchodných praktík, nakoľko žalobca nedodržiaval úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi a všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti, čím konal v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe, keď napriek tomu, že evidoval pohľadávku voči B. J., N., Z., listiny vyzývajúce k úhrade dlhu posielal L. J., čím porušil § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 7 ods. 2 písm. a), písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že v dňoch 11.04.2014 a 28.05.2014 vykonali inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie v Bratislave kontrolu u žalobcu zameranú na prešetrenie podnetu spotrebiteľa L. J. z O. č. 219/2014 na dodržiavanie zákona o ochrane spotrebiteľa.

Pri výkone kontroly a na základe zaslaných dokladov bolo zistené, že žalobca evidoval pohľadávku voči B. J., N. X, Z., ktorá vznikla nesplatením úveru poskytnutého prostredníctvom úverovej karty. Táto pohľadávka bola Zmluvou o postúpení pohľadávok, uzatvorenou medzi Všeobecnou úverovou bankou, a. s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 04.12.2013, postúpená žalobcovi. Aj napriek tomu, že L. J. z O. nebol dlžníkom, žalobca mu zasielal písomné listiny vyzývajúce na jeho úhradu.

Žalobca listom zo dňa 07.01.2014, označeným ako „Spis číslo: 3047709“ oznámil L. J., že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. pristupuje k vymáhaniu pohľadávky špecifikovanej vo „Výzve k úhrade“. Súčasťou listu bol aj graf znázorňujúci možný vývin dlhu v prípade jeho neuhradenia do 365 dní. V liste zo dňa 07.01.2014, označenom ako „Výzva k úhrade“, ho žalobca vyzval na uhradenie sumy 1 883,66 eura najneskôr do 17.01.2014 z dôvodu nesplatenia úveru poskytnutého prostredníctvom úverovej karty.

Na základe týchto skutočností začala Slovenská obchodná inšpekcia, Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj dňa 24.10.2014 správne konanie vo veci zisteného porušenia zákona o ochrane spotrebiteľa.

Slovenská obchodná inšpekcia, Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj rozhodnutím č. P/0192/01/2014 zo dňa 12.01.2015 uložila žalobcovi pokutu vo výške 1 500,- eur pre porušenie zákazu nekalých obchodných praktík, nakoľko žalobca nedodržiaval úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi a všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v

jeho oblasti činnosti, čím konal v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti a mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe, keď napriek tomu, že evidoval pohľadávku voči B., listiny vyzývajúce k úhrade dlhu posielal L. J., čím porušil § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 7 ods. 2 písm. a), písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa.

IV.

Právna úprava, právne názory odvolacieho súdu

Podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 2 písm. p) zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodnou praktikou je konanie, opomenutie konania, spôsob správania alebo vyjadrovania, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu predávajúceho, priamo spojené s propagáciou, ponukou, predajom a dodaním výrobku spotrebiteľovi.

Podľa čl. 2 Smernice (ES) č. 2005/29/ES, ktorou je Slovenská republika viazaná, je účelom tejto smernice prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa aproximáciou zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o nekalých obchodných praktikách poškodzujúcich ekonomické záujmy spotrebiteľov.

Podľa čl. 3 bod 1 Smernice (ES) č. 2005/29/ES, táto smernica sa uplatňuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom pred, počas aj po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k produktu.

Podľa čl. 2 písm. c) Smernice (ES) č. 2005/29/ES, „produkt“ je akýkoľvek tovar alebo služba vrátane nehnuteľností, práva alebo záväzku.

Podľa čl. 2 písm. d) Smernice (ES) č. 2005/29/ES, „obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom“ (ďalej tiež „obchodné praktiky“) sú akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy OSP (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov § 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi.

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250j ods. 3 OSP).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase

vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP).

Podľa ust. § 246c ods. 1 veta prvá OSP, pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa ust. § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatoval, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, alebo podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Obchodná praktika, ktorá môže podstatne narušiť ekonomické správanie skupiny spotrebiteľov, ktorí sú osobitne zraniteľní z dôvodu ich napr. duševnej poruchy alebo telesnej vady, veku alebo dôverčivosti, spôsobom, ktorý môže predávajúci rozumne predpokladať, sa posudzuje z pohľadu priemerného člena tejto skupiny. Tým nie je dotknutá bežná a oprávnená reklamná praktika akou je zveličujúce vyhlásenie alebo vyhlásenie, ktoré nie je mienené doslovné.

Za nekalú obchodnú praktiku je možné považovať najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania, ako aj agresívnu obchodnú praktiku.

Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé sa nachádza v prílohe č. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. Ide okrem iného napríklad aj o vykonávanie vytrvalých a nechcených žiadostí telefonicky, faxom, elektronickou poštou alebo inými diaľkovými médiami, okrem prípadov a v rozsahu s odôvodnením na účely vymáhania zmluvného záväzku.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, pretože akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť od omylu priemerného spotrebiteľa.

Používanie nekalej obchodnej praktiky pri konaní so spotrebiteľom predstavuje závažný zásah do práv spotrebiteľa chránených zákonom. Takéto konanie je o to závažnejšie, keď v dôsledku neho dochádza k porušeniu ekonomického záujmu spotrebiteľa.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu, že žalobca v súvislosti s vymáhaním pohľadávky od L. J. nekonal v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti, čím narušil ekonomické správanie sa spotrebiteľa vo vzťahu k predmetnej službe tým, že vymáhal pohľadávku od nesprávnej osoby a bez právneho dôvodu.

Zaslanie výzvy upozorňujúcej na prístupenie k vymáhaniu neexistujúcej pohľadávky vo vzťahu k L. J. je podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s odbornou starostlivosťou.

Túto videl odvolací súd hlavne v tom, že žalobca si nepreveril správnosť pohľadávky. Už v čase, keď mal pohľadávku špecifikovanú v mandátnej správe si mohol všimnúť, že výzvu zo dňa 11.04.2011 zaslal na adresu L. J., bytom O., pričom na výpise z pôžičkovej karty Quatro bol uvedený B. J., N. X, Z..

Rovnako je táto skutočnosť zrejماً aj z e-mailovej komunikácie medzi pôvodným veriteľom a žalobcom zo dňa 06.01.2014, z ktorej vyplýva, že pôvodný veriteľ už v apríli 2011 preposlal žalobcovi list od L. J., v ktorom tento namietal, že žiadnu zmluvu neuzavrel. Z vyššie uvedených skutočností je zrejماً, že žalobca konal v rozpore s odbornou starostlivosťou.

Námietky žalobcu uvádzané v žalobe, ako aj v odvolaní podľa názoru odvolacieho súdu neobstoja, nakoľko postúpením pohľadávky sa žalobca ako postupník stal veriteľom namiesto postupcu (pôvodného veriteľa). Zmluvu o postúpení pohľadávky uzatvoril podľa ust. § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v ktorej v bode 8.2 písm. i) vyhlásil, že mal príležitosť vykonať svoje vlastné šetrenie ohľadom všetkých súm, ktoré sú dlhované z pohľadávok a všetkých ostatných záležitostí potrebných alebo žiaducich pre ocenenie pohľadávok vrátane všetkých alebo akýchkoľvek súvisiacich ustanovení klientskych zmlúv s poukazom najmä na spotrebiteľské zmluvy.

Zo zmluvy teda vyplýva, že žalobca mal dostatočný čas a potvrdil to aj svojím podpisom, že mal dostatočnú príležitosť preveriť si pohľadávky a všetky informácie s tým súvisiace, teda aj výšku, ako aj údaje o dlžníkoch. Odvolávanie sa žalobcu na nesprávne vyplnenie údajov, ako aj ich spárovanie s pôvodným veriteľom vyhodnotil odvolací súd ako konanie v rozpore s princípom odbornej starostlivosti.

V zmysle vyššie citovaného ust. § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa sú nekalé obchodné praktiky zakázané. Zákonnú definíciu pojmu obchodné praktiky upravuje ust. § 2 písm. p) citovaného zákona, podľa ktorého je ňou konanie, opomenutie konania, spôsob správania a vyjadrovania, obchodná komunikácia vrátane reklamy a marketingu predávajúceho, priamo spojené s propagáciou, ponukou, predajom a dodaním výrobku spotrebiteľovi.

V danom prípade senát odvolacieho súdu na základe obsahu administratívneho spisu uzavrel, že je možné konštatovať, že príslušný správny orgán dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a dôvodne dospel k záveru, že protiprávny skutkový stav v danej veci bol spoľahlivo preukázaný. Zodpovednosť účastníka konania bola dostatočne preukázaná nedodržaním dobromyseľnosti a odbornej starostlivosti zo strany žalobcu, čím došlo k zhoršeniu postavenia právnej ochrany spotrebiteľa. Túto senát odvolacieho súdu videl hlavne v tom, že žalobca si nepreveril správnosť pohľadávky a zasielal výzvu upozorňujúcu na vymáhanie neexistujúcej pohľadávky vo vzťahu k L. J., čo je možné považovať za porušenie jeho odbornej starostlivosti a dobrej viery, v dôsledku čoho jeho konanie je možné hodnotiť ako konanie v rozpore so zákonom.

Na základe zisteného skutkového stavu veci a uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení odvolacích námietok žalobcu najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 OSP napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/96/2015-29 zo dňa 18.11.2015 ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP a § 246c ods. 1 OSP, podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo, preto náhradu trov tohto konania žalobcovi nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 492

ods. 2 ustanovil, že odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Vzhľadom ku skutočnosti, že odvolanie v danej veci bolo podané 15.12.2015, odvolací súd s poukazom na vyššie citované ustanovenie postupoval podľa príslušných ustanovení OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.